

KEURUUN KAUPUNGINHALLITUKSELLE

KEURUUN KASVUN JA HYVINVOINNIN LAUTAKUNNALLE

**HUOLI KEURUUN ALA-ASTEEN KAKSISARJAISUUDEN VAIKUTUKSISTA SYKSYLLÄ
2023 KOULUNSA ALOITTAVIEN LASTEN KOULUNKÄYNTIIN**

VAATIMUS

Me allekirjoittaneet tulevien 1.luokkalaisten vanhemmat (78kpl) vaadimme Keuruun ala-asteen syksyllä 2023 aloittavien 1.luokkalaisten luokkakokojen uudelleen tarkastelua ja kolmannen luokan lisäämistä syksyille 2023. Keuruun ala-asteen kaksisarjaisuuteen siirtyminen aiheuttaa kohtuuttoman isot luokkakoot tulevana syksynä. Tietomme mukaan syksyllä 2023 Kivikoulun 1.luokalla olisi aloittamassa 27 oppilasta ja Kivelän koululla 22 oppilasta. Lisäksi pienryhmissä aloittaa useampi oppilas, jotka mahdollisuuksien mukaan siirtyvät tulevaisuudessa yleisopetuksen luokkiin ja tällöin luokkakoko kasvaa entisestään.

Tähän kirjelmään on tuotu kaksisarjaisuudesta aiheutuvia huolenaiheita ja sen vaikutuksia niin oppilaille, opetukseen kuin keuruulaisille perheille sekä perusteluja kolmannen luokan perustamis-tarpeelle syksyille 2023.

OPPILASMÄÄRÄ

Opetusalan ammattijärjestö OAJ:n kanta perusopetuksen sopivaksi ryhmäkooksi on 1.-2.vuosiluokilla enintään 18 oppilasta (OAJ 2020. <https://www.oaj.fi/politiikassa/oppimisentuki/>. Luettu 7.5.2023).

Opetus- ja kulttuuriministeriön (2012,43) mukaan opetusryhmien suositeltava enimmäiskoko on keskimäärin 20–25. Opetusryhmiä muodostettaessa on tarpeen pienentää ryhmiä sen mukaan, kuinka paljon joukossa on erityistä tukea tarvitsevia sekä eri kieli- ja kulttuuritaustaisia oppilaita (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012. Perusopetuksen laatukriteerit: Perusopetuksen, perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä koulun kerhotoiminnan laatukriteerit. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2012:29. Luettu 3.5.2023 osoitteesta <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-170-1>).

Mikäli oppilaalla on erityisen tuen päätös tai hän tulee perusopetuksessa sellaisen saamaan, lasketaan oppilaan kertoimeksi 2 (=lasketaan ryhmään kahden oppilaan paikalle). Mikäli oppilaalla on tehostetun tuen päätös tai oppilas on S2-oppilas, on oppilaan kerroin tuolloin 1.5. (OAJ 2020. <https://www.oaj.fi/politiikassa/pelastetaan-peruskoulu/oppimisen-ja-koulunkaynnin-tuki-kuntoon/> Luettu 7.5.2023.)

Keuruun kaupungin päätös kaksisarjaisuuteen siirtymisestä tarkoittaa vuonna 2023 sitä, että Kivikoulun 1A-luokalla on aloittamassa 27 oppilasta ja Kivelän 1B-luokalla 22 oppilasta. Tämän lisäksi pienluokkiin D- ja H-luokalle tulee myös ensimmäisen luokan oppilaita. Pienluokkien oppilaat integroituvat mahdollisuuksiensa mukaan Kivikoulun 1A-luokalle, mikä tarkoittaa oppilasmäärän lisääntymistä luokassa. Luokilla on tiettävästi lisäksi ainakin ukrainalaistaustaisia oppilaita (S2), jotka 1,5-kertoimellaan nostavat todellista oppilasmäärää. Keuruulla luokkakokoja voi edelleen kasvattaa lukuvuoden aikana paikkakunnalle muualta muuttavat perheet sekä Ukrainasta saapuvat lapset.

OPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Olemme keskustelleet OAJ:n erityisasiantuntijan kanssa Keuruun ala-asteen tulevien 1.luokkien koosta. Keskustelussa nousi esille seuraavat tärkeät asiat:

-Opetus on järjestettävä oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti ja siten, että edistetään oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä. (POL 3§)

-Opetusryhmät on muodostettava niin, että opetuksessa voidaan saavuttaa opetussuunnitelmassa asetetut tavoitteet. (POL 30§) Erityisen tuen oppilaan kohdalla tämä tarkoittaa sitä, että myös hänen tulee voida saavuttaa henkilökohtaisessa opetuksen järjestämisestä koskevassa suunnitelmassa asetetut tavoitteet. Tavoitteena voi olla myös yleisopetuksen luokkaan integroituminen joissakin oppiaineissa.

-Opetusryhmät on muodostettava niin, että oppilaan oikeus turvalliseen oppimisympäristöön toteutuu. (POL 29§)

Miten edellä mainitut asiat voidaan turvata isoissa luokissa?

Oppilaiden tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Yhdenvertaisuuslaki 30.12.2014/1325

6 § Koulutuksen järjestäjän velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta

”Koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava oppilaitoksen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia. Koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on varattava oppilaille ja heidän huoltajilleen sekä opiskelijoille tai heidän edustajilleen mahdollisuus tulla kuulluiksi edistämistoimenpiteistä.”

Haapamäen yhteiskoululla aloittaa ensi vuonna 12 oppilaan 1.luokka, eikä siellä ole vielä nähty tarvetta 1.-2.luokkien yhdysluokalle. Myös Pohjoislahdella ja Jukojärvellä on huomattavan pienet yhdysluokat. Einari Vuorelan koululla ei ole koko koulussa yhtä paljon oppilaita kuin tulevassa 1A-luokassa ja resursseja siellä on enemmän kuin tulevassa 1A-luokassa. Miksi Keuruun ala-asteen luokat ovat valtavia ja muualla kaupungissa on huomattavasti pienemmät luokat? Miksi säästetään sieltä, missä on eniten oppilaita? Vaikka Keuruun ala-asteen tulevat 1.luokkalaiset jaettaisiin kolmeen ryhmään, olisivat ne silti kaupungin suurimmat aloittavat 1.luokat. Tämä ei ole tasa-arvoista ja yhdenvertaista kaikkien Keuruun tulevien 1.luokkalaisten kannalta.

Keuruun kaupungin esi- ja perusopetuksen

tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa (2020 – 2022, 7) sanotaan:

“Oppilailla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta sekä oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. Lisäksi oppilailla on oikeus saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämä oppilashuolto sekä lain mukaiset opintososiaaliset etuudet ja palvelut yhdenvertaisesti huolimatta siitä, missä koulussa oppilas opiskelee.”

Kuinka nämä asiat toteutuvat 27 oppilaan luokassa? Kuinka huomataan lapsen tuen tarpeet suuressa ryhmässä ja miten niihin pystytään vastaamaan oikea-aikaisesti? Kuinka turvataan tehostetun ja erityisen tuen oppilaiden tuen toteuttaminen? Kuinka turvataan kaikkien oppilaiden kasvu ja kehitys?

“Jokaisella opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Keuruulla koulut ovat mukana Kiva koulu -ohjelmassa, jonka avulla henkilökunnalle ja oppilaille annetaan tietoa kiusaamisesta ja siihen puuttumisesta sekä pyritään ennalta ehkäisemään ja vähentämään kiusaamista. Kouluissa toteutetaan vuosittain kiusaamiskyselyjä. Lisäksi koulujen toiminnassa otetaan huomioon oppilaan edun ensisijaisuus sekä oppilaiden oikeus tulla kuulluksi.” (Keuruun kaupungin esi- ja perusopetuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2020 – 2022, 7.)

Kuinka kiusaaminen huomataan, kun lapsia on huomattavan paljon samassa luokassa? Kuinka kiusaamiseen tällöin voidaan puuttua? Kuinka turvata lapsille turvalliset luokkatilat ja oppimisympäristö, jotka ovat lisäksi riittävän suuret isolle lapsimäärälle?

Pienryhmäläisten integrointi

Inklusiolla tarkoitetaan sitä, että kaikki oppilaat kuuluvat samaan oppimisympäristöön sekä heillä on oikeus osallistua yhteiseen opetukseen yhteisessä luokassa ja saada tarvitsemansa tukitoimet. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2021, Oppimisen tuen, lapsen tuen ja inklusion edistämistoimia varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa valmisteleva työryhmän väliraportti. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2021: 30, s. 28.

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163069/OKM_2021_30.pdf?sequence=1&isAllowed=y luettu 7.5.2023).

Inklusiota ei ole pienryhmien oppilaiden integroimisen mahdollisuus suurien luokkakokojen vuoksi. Nykyisten 1.luokkalaisten kanssa on todettu, että pienryhmäläisten integrointi isoon luokkaan ei ole ollut mahdollista. Tulevaisuudessa oppilaiden siirtyminen pienryhmistä yleisopetuksen luokkaan hankaloituu, koska sitä ei pystytä harjoittelemaan. Täten pienryhmät pysyvät täynnä ja tulevana vuosina pienryhmän tarvitsijoille ei ole paikkoja.

Kaksisarjaisuuteen siirtyminen on vastoin integraation ajatusta, jossa luokkakoko on lapsille sopiva ja tarvittava tuki tuodaan lapsen lähikouluun. Sen sijaan on valittu isot luokkakoot ja eksklusion edistäminen. Erityistarpeisten lasten sijoittaminen omiin ryhmiin ilman inklusio-mahdollisuuksia on vanhanaikainen ja syrjivä käytäntö.

Pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden integroituminen yleisopetuksen luokkaan ei ole enää mahdollista. Lain mukaan, heidät mukaan lukien, luokan koko ei saa ylittää 20 oppilasta. (POA 2§.) Eli käytännössä he eivät voi koskaan integroitua yleisopetuksen luokan tunneille tai rikotaan perusopetusasetusta. Heillä on kuitenkin oikeus päästä osaksi yleisopetuksen luokkaa.

TAKAISINMAKSUN HINTA

Lasten ja nuorten kasvavat mielenterveysongelmat ovat nousseet niin tilastoihin kuin otsikoihin (HUS 2021, <https://www.sttinfo.fi/tiedote/varhainen-tuki-ehkaisee-lasten-mielenterveysongelmia?publisherId=23980819&releaseId=69907742>, luettu 8.5.2023). Haluaako Keuruun kaupunki olla kauaskantoisilla päätöksillään nostamassa näitä tilastoja vai rakentamassa osaltaan keuruulaisten perheiden edun mukaista yhteiskuntaa, jossa lasten oikeuksia edistetään päätöksenteossa mahdollistaen jokaiselle lapselle tulevaisuutta turvaavan koulupolun? Oppilaiden sosiaaliset suhteet ja itsetunto ovat yhteydessä ryhmäkokoon. On havaittu, että suuressa ryhmässä itsetuntoerot kasvavat ja temperamentiltaan impulsiivisempien lasten aggressiivinen ja levoton käyttäytyminen lisääntyy. Näin

ollen temperamentiltaan ujut lapset ovat vaarassa jäädä huomion ulkopuolelle. (Keltikangas-Järvinen, 2008.)

Alakoululaistenkin keskuudessa lisääntyvät ylivilkkaus- ja tarkkaavaisuushäiriöt edellyttävät opettajan yksilöllistä ohjausta ja tukea rauhallisessa oppimisympäristössä. Inklusio-opetuksesta tulee suurluokissa mahdotonta ja oppimistulokset heikkenevät, koulupudokkuuden ja päihdekäytön riski kasvaa (vrt. Karhu ja muut, 2018; doi:10.1080/13603116.2017.1370741).

Koulupudokkuus: On todettu, että opettajan laadukas vuorovaikutussuhde oppilaaseen yhdistettynä myönteiseen ilmapiiriin, opetuksen selkeään rakenteeseen ja oppimisen tukeen johtaa oppilaan vahvempaan sitoutumiseen koulutyöhön (Kiuru, 2018). On sanomattakin selvää, että kaavaillussa ryhmäkoossa opettajalla ei ole mahdollista muodostaa laadukasta vuorovaikutussuhdetta jokaiseen oppilaaseen ja siten oppilaiden sitoutuminen kouluun on vaillinaista.

Huoli isojen luokkien opettajien ja ohjaajien jaksamisesta. Suuri opetusryhmä vaikuttaa olennaisella tavalla opettajan työhön ja siten myös opetuksen laatuun. Työtä ei pysty tekemään niin hyvin kuin haluaisi ja opetusajasta suuri osa menee opetuksen ulkopuolisiin tehtäviin. Eikä ole kaupungin sisällä opettajien kesken tasavertaista, että luokkien koot eri koulujen välillä eroavat hyvin paljon toisistaan. Isojen luokkien opettajilla työkuorma on huomattavasti suurempi. Tämä voi lisätä sairaslomakustannuksia. Työterveyslaitoksen tutkimuksen (Hyvinvointihavaintoja - Työterveyslaitos; Ervasti 2012) mukaan opettajien työssäjaksaminen on heikompaa suuremmissa ryhmissä ja tutkimuksessa todettiin yhteys sairauspoissaolojen ja suuren ryhmän välillä.

KEURUULAISTEN LAPSIPERHEIDEN NÄKÖKULMA JA VAIKUTUKSET PERHEISIIN

- Sisarukset kulkevat eri kouluihin.
- Lapsi ei pääse osalliseksi oman lähiyhteisönsä toimintaa, mm. lähikoulun juhlat ja tapahtumat, joihin muut naapuruston lapset osallistuvat.
- Kävellessä kouluun liikkuvien lasten matkat pitenevät. "Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä" (Perusopetuslaki 628/1998, § 6). Erityisen epäoikeudenmukaista käveltävien koulumatkojen piteneminen on niiden lasten osalta, joiden koulumatka Kivelän kouluun ohittaa Kivikoulun.
- Koulumatkan vaaranpaikat lisääntyvät huomattavasti pidemmässä matkassa.
- Perheiden lisääntyvät kustannukset: apip-toiminta, omakustanteiset koulukyydit joko omalla autolla tai koulutaksilla.

- Vanhempien työelämään osallistuminen vaikeutuu, kun täytyy tehdä enemmän järjestelyjä ekaluokkalaisen koulumatkojen turvaamiseksi, kun mm. isomman sisaruksen kanssa ei voi kulkea samaa matkaa.

Lapsiperheet muuttavat Keuruun kaltaisiin pikkukaupunkeihin pääkaupunkiseudulta ja muista suurista kaupungeista nimenomaan parempien palvelujen, turvallisemman kasvuympäristön ja helpomman, kiireettömän arjen perässä. Pienemmät luokkakoot, turvallinen koulumatka, laadukas opetus ja rauhallisempi oppimisympäristö yhdessä monipuolisten harrastusmahdollisuuksien kanssa ovat juuri niitä valttikortteja, joilla pikkukaupungit voivat houkutella uusia perheitä asukkaikseen. Luokkakokoja kasvattava päätöksenteko on ristiriidassa kaupungin strategisten pyrkimysten kanssa.

RATKAISUEHDOTUKSET

1. Keuruun ala-asteelle yhden 1.luokan lisääminen syksyllä 2023.
2. Keuruun ala-asteelle yhden 1.luokan lisääminen syksyllä 2023 vähintään alkuopetusvuosiksi (1.-2.luokille). Tämän jälkeen tarvetta voitaisiin tarkastella uudelleen.
3. Oppilaaksiottoalueiden uudelleen tarkastelu. Keuruun itäiseltä puolelta lapsia voitaisiin sijoittaa Einari Vuorelan kouluun, eteläiseltä puolelta Pohjoislahden kouluun ja läntiseltä alueelta Haapamäen yhteiskouluun.

LOPUKSI

Kaikki pienet oppilaat hyötyvät pienemmästä luokasta. Lapsen käsitys itsestä oppijana sekä motivaatio oppimista kohtaan rakentuu alkuopetusvuosien aikana. Oppiminen, laadukas opetus, vuorovaikutussuhteet sekä työrauha ja keskittyminen on turvattava keuruulaisille lapsille.

Epäkohta suurten luokkakokojen osalta tunnistettaneen myös koulussa. Vanhemmille lähetetyissä oppilaaksiottokirjeissä on todettu, että *“koulutyön käynnistyttyä ryhmien sujuvuutta seurataan ja tarvittaessa kokoonpanoihin tehdään muutoksia”*. Tämän kirjelmän perustelut puoltavat myös sitä, että kesken lukuvuoden tehtävät ryhmämuutokset eivät ole yhdenkään lapsen edun mukaisia.

Keväällä 2022 kaupunginhallituksen tekemä hätiköity päätös kaksisarjaisuuteen siirtymisestä on osoittautunut kokemuksen mukaan vääräksi. Pienryhmäläisten integrointi yleisopetuksen isoon

luokkaan ei ole ollut mahdollista. Nykyiset Keuruun ala-asteen 1.luokkalaiset ovat jo nyt reagoineet liian suuriin luokkakokoihin. Ensi syksynä luokkakoot ovat tätäkin suurempia. Tilanne ei ole tällä hetkellä tasa-arvoinen ja oppilaita huomioiva.

Lapset eivät ole tässä oikea säästökohde. Me keuruulaisina emme usko, että kaupungilla on varaa yhteenkään koulupudokkaaseen tai mielenterveysongelmiin sairastuneeseen lapseen, yhteenkään uupuneeseen opettajaan, yhteenkään paikkakunnalta pois muuttavaan perheeseen tai yhteenkään perheeseen, joka jättää muuttamatta Keuruulle isojen luokkakokojen vuoksi. Nyt on aika muuttaa päätöstä ja saada maine perheitä ja lapsia arvostavana kaupunkina takaisin.

Me allekirjoittaneet vaadimme 1.luokkalaisten luokkakokojen uudelleen tarkastelua ja kolmannen luokan lisäämistä syksyllä 2023.